

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 25-26 kwietnia 2016 r. na kierunku „instrumentalistyka”
prowadzonym w ramach obszaru sztuki na poziomie studiów pierwszego i drugiego
stopnia w formie studiów stacjonarnych o profilu ogólnoakademickim
na Wydziale Fortepianu, Organów, Klawesynu i Instrumentów Dawnych
Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Joachim Pichura - ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Urszula Bartkiewicz – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Waldemar Andrzejewski – ekspert PKA
3. mgr Jakub Kozieł - ekspert ds. wewnętrznych systemów zapewnienia jakości kształcenia
4. Adam Subotkowski – ekspert studencki PKA

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena na kierunku „instrumentalistyka” prowadzonym na Wydziale Fortepianu, Organów, Klawesynu i Instrumentów Dawnych Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi odbyła się po raz drugi, została dokonana z inicjatywy PKA. Poprzednia ocena jakości kształcenia na ww. kierunku została przeprowadzona w 2010 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej, bez zaleceń.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3. Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5. Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji

odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena   **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1. Strategia rozwoju Wydziału Fortepianu, Organów, Klawesynu i Instrumentów Dawnych jest ściśle związana ze strategią Uczelni, a także z polityką jakości i zakłada kształcenie studentów na najwyższym poziomie poprzez m.in. wysokie kompetencje pedagogów, możliwość kontaktów studentów z osobowościami artystycznymi, wymianę międzynarodową pedagogów i studentów, wdrażanie nowych programów nauczania, powoływanie nowych specjalności, co realizuje koncepcja kształcenia, która uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe. Istotną formą kształcenia jest indywidualny kontakt adepta sztuki z pedagogiem na zasadzie relacji mistrz—uczeń, która gwarantuje wysoką rangę

kształcenia indywidualności artystycznej. Jednostka współpracuje z zewnętrznymi instytucjami artystycznymi i szkolnictwem różnego typu.

1.2 Strategia rozwoju Wydziału, w tym plany rozwoju kierunku instrumentalistyka zakładają stałe poszerzanie oferty dydaktycznej i naukowo-artystycznej poprzez otwieranie nowych specjalności zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy oraz adaptację istniejących planów nauczania w powiązaniu z informacjami pozyskiwanymi od pracodawców. Dotyczy to zmiany siatek godzin, zakresu przedmiotów oraz ich wymiaru czasowego, poszerzenia oferty zajęć fakultatywnych, przystosowania programów nauczania do kształcenia w zakresie wykonawstwa instrumentalnego obcokrajowców. Dyskusja merytoryczna odbywa się w ramach Katedr, na posiedzeniach Rad Wydziału oraz na spotkaniach ze studentami. Pozwala to na uwzględnienie w planach rozwoju kierunku tendencji zmian zachodzących w dziedzinie sztuki muzycznej. Wydział współpracuje z instytucjami kultury i nauki w mieście, innymi uczelniami artystycznymi w kraju i za granicą oraz niższym szkolnictwem artystycznym. Prowadzona jest stała aktywizacja studentów do działań naukowych i poznawczych, a także promocja ich prezentacji artystycznych.

1.3. Wydział prowadzi studia I i II stopnia na kierunku instrumentalistyka i wszystkie efekty kształcenia zostały przyporządkowane do obszaru kształcenia w zakresie sztuki muzycznej, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka dla studiów I i II stopnia, ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Kierunkowe efekty kształcenia zostały uzupełnione o efekty kształcenia realizowane w ramach przedmiotów fakultatywnych z różnych dziedzin nauki (wiedzy). Obszary kształcenia inne niż instrumentalistyka realizowane są m.in. w ramach Studium Pedagogicznego oraz przedmiotów fakultatywnych humanistycznych, i ich niewielka liczba godzin nie wymaga przyporządkowania prowadzonego kierunku do innych obszarów kształcenia.

1.4. Zakładane efekty kształcenia dla kierunku instrumentalistyka są opracowane na podstawie Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia dla tego kierunku studiów (załącznik 4), z podziałem na efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zakładane efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 9 b Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Dostęp do opisu efektów kształcenia jest zapewniany w systemie informatycznym, a studenci znają terminologię związaną z efektami kształcenia. Ich zdaniem sylabusy są łatwo dostępne drogą elektroniczną i stanowią rzetelne, cenne źródło wiedzy o przedmiocie i są sformułowane w sposób zrozumiały.

Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku uwzględniają w sposób wystarczający zdobywanie pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

W ramach przedmiotów fakultatywnych studenci mają możliwość wyboru zajęć z modułu Studium Pedagogicznego zarówno na studiach I i II stopnia. Program kształcenia jest zgodny z Rozporządzeniem MKiDN z dnia 02.07.2014 roku w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych. W ramach Studium Pedagogicznego prowadzone jest kształcenie przygotowujące studenta do wykonywania zawodu nauczyciela w ramach trzech obowiązkowych modułów, które obejmują przygotowanie w zakresie merytorycznym, psychologiczno-pedagogicznym i dydaktycznym, oraz praktyki realizowane w szkołach muzycznych prowadzących dane specjalności. Celem kształcenia w ramach Studium Pedagogicznego jest przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela w taki sposób, aby absolwent podejmujący pracę reprezentował wysokie kompetencje profesjonalne.

1.5.2 Treści programowe i ich dobór są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia i są prezentowane w formie sylabusów, które jednocześnie określają zasady weryfikacji efektów kształcenia.

Plan studiów określa przedmioty kierunkowe oraz przedmioty specjalistyczne i podstawowe odnoszące się do efektów w obszarze sztuki oraz przedmioty fakultatywne, w tym umożliwiające zdobycie przygotowania pedagogicznego zgodnego z efektami kształcenia wg rozporządzenia MNiSW z 17.01.2012 r.. Plany studiów w ramach przyjętych efektów kształcenia tworzą podstawę do indywidualizacji procesu kształcenia na prowadzonych specjalnościach. Zakresy treści merytorycznych przedmiotów i formy sprawdzenia zostały określone w sylabusach i są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla danego poziomu studiów zapewniając jednocześnie ich pełną weryfikację.

Sylabusy zostały przygotowane merytorycznie przez poszczególne Katedry i ich zakres podlega stałej kontroli i koniecznym modyfikacjom wynikającym ze stanu wiedzy i doświadczeń pracowników poszczególnych Katedr. Szczególny wpływ na kształtowaniem doboru treści programowych ma także krajowa i międzynarodowa wymiana studentów i pedagogów w ramach sesji naukowych, seminariów i różnego rodzaju działań artystycznych. Podział treści programowych zajęć na kierunkowe, specjalistyczne, podstawowe i fakultatywne umożliwia studentowi szybką orientację w doborze przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych zgodnych z jego zainteresowaniami.

1.5.3 Metody i formy kształcenia uwzględniają samodzielny nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia wymaganych efektów kształcenia. Dotyczy to przede wszystkim przedmiotów kierunkowych, które są prowadzone indywidualnie przez pedagogów i aktywizują studenta do samodzielnej pracy i realizacji własnych projektów artystycznych. Program nauczania jest elastyczny i umożliwia studentom samodzielność działań poprzez indywidualny dobór programu i sposobu pracy. Prowadzone są spotkania i seminaria z wybitnymi artystami, w których studenci mogą uczestniczyć czynnie. Wykłady z zakresu przedmiotów humanistycznych i metodologie pisanie prac dyplomowych dają podstawy na obu stopniach studiów do prowadzenia badań naukowych i skutkują publikacjami absolwentów w wydawnictwie wydziałowym *Notes muzyczny*. Na Wydziale działają Studenckie Koła Naukowe, które przygotowując swoje projekty artystyczne tworzą studentom możliwości prowadzenia prac badawczych.

W specjalnościach gra na instrumencie ważnym, a może najważniejszym elementem jest samodzielna praca studenta przy instrumencie polegająca na wielogodzinnych ćwiczeniach. Pedagodzy Wydziału znakomicie uczą tej samodzielności i umiejętności wnikliwej pracy nad utworem.

Stosowane metody dydaktyczne są adekwatne do założonych dla kierunku efektów kształcenia, co potwierdzają liczne osiągnięcia konkursowe, stanowiące najlepszą weryfikację

dla studentów kierunków muzycznych, przykładowo:

- II nagroda na Ogólnopolskim Konkursie Improwizacji Organowej w Legnicy (2013)
- III nagroda w 16th International Music Competition Euterpe in Corato, Włochy (2014)
- II nagroda kat. F, III Międzynarodowy Konkurs Wykonawstwa i Kompozycji Castellana Grotte, Włochy (2014)
- III nagroda, Międzynarodowe Forum Pianistyczne *Bieszczady bez granic* Sanok(2015)
- Nagroda specjalna za najlepsze wykonanie programu chopinowskiego na Turnieju Pianistów zagranicznych studiujących w Polsce, Antonin (2015)
- II nagroda w kategorii E, XV Międzynarodowy (fortepian) Konkurs Pianistyczny „*Music without Limits*” Druskienniki, Litwa (2015)
- III Nagroda kategoria D, XV Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny „*Music without Limits*” Druskienniki, Litwa (2015)
- I nagroda, Konkurs zespołów kameralnych w ramach Forum Muzyki Dawnej, Poznań (2015)
- wyróżnienie na 14th International Music Competition „Don Vencenzo Vitti”, Castellana Grotte, Bari, Włochy (2015)

1.5.4. Czas trwania studiów jest dostosowany do efektów kształcenia określonych dla kierunku instrumentalistyka i wynosi dla studentów I stopnia 6 semestrów, a dla studentów studiów II stopnia cztery semestry. Jest zorganizowany w taki sposób, aby zostały zrealizowane wszystkie treści programowe. Nakład pracy studenta jest wyrażony w punktach ECTS i liczba przewidziana w planie dla całości studiów I stopnia wynosi 180 punktów ECTS, a dla II stopnia 120 punktów ECTS. Liczba punktów przewidziana w planie do uzyskania dla jednego semestru wynosi 30 pkt ECTS w semestrze, co stanowi w roku akademickim 60 punktów ECTS. Każdy punkt uwzględnia wkład pracy studenta w realizację programu przedmiotu. Istnieje możliwość realizacji większej liczby punktów (10 pkt ECTS) w danym semestrze, które zostają zaliczone na poczet całości studiów.

1.5.5. System stosowanej na Wydziale punktacji ECTS, gdzie 30 g. pracy studenta odpowiada 1 pkt. ECTS, jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005 Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) oraz z Regulaminem Studiów Akademii Muzycznej w Łodzi (§56). Moduły zajęć kierunkowych i specjalistycznych są wyprofilowane w kierunku kształcenia profesjonalnych muzyków zgodnie z założeniami programowymi i efektami kształcenia. Programy studiów w istotny sposób korespondują z prowadzonymi w ramach Katedr badaniami, zapewniając tym samym możliwość uczestniczenia czynnego studentów w koncertach, konferencjach, warsztatach i kursach. Obszary badań obejmujące m.in. zagadnienia: wykonawcze, interpretacyjne, twórcze czy pedagogiczne, biorąc pod uwagę punktację ECTS, obejmują średnio ponad 70% programu kształcenia uzyskiwanych punktów ECTS dla każdego poziomu studiów.

1.5.6. Wydział zapewnia elastyczność w doborze zajęć fakultatywnych i modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30 % liczby punktów ECTS. Program studiów

zapewnia studentom możliwość wyboru zajęć z listy 53 przedmiotów fakultatywnych dla studiów I stopnia i 46 dla studiów II stopnia, które są realizowane w ciągu jednego lub dwóch semestrów. Są wśród nich zarówno przedmioty muzyczne praktyczne, jak i teoretyczne, pedagogiczne psychologiczne przygotowujące do pracy na estradzie, a także przedmioty z zakresu plastyki, literatury, aktorstwa, tańca, filozofii, historii sztuki, rozwijania i doskonalenia cech motorycznych

1.5.7. Zajęcia dydaktyczne na Wydziale prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń ułożonych w proporcji 50% i 50% biorąc pod uwagę cały program studiów. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów, ich organizacja, w tym liczebność grup jest dostosowany do danego przedmiotu, jego specyfiki oraz zakładanych efektów kształcenia. Zarówno wykłady jak i ćwiczenia mogą obejmować różne grupy studentów. Każde zajęcia, które wymagają bezpośredniego kontaktu z pedagogiem prowadzone są indywidualnie (mistrz-uczeń) lub w małych grupach 2-6 osobowych. Natomiast zajęcia zbiorowe są prowadzone w grupach większych (7-15 osób), a najliczniejsze grupy uczęszczają na zajęcia międzywydziałowe oraz orkiestry i chóry. Liczebność grup zróżnicowana w zależności od rodzaju zajęć jest w pełni merytorycznie uzasadniona i wynika ze specyfiki kierunku. Plan zajęć zorganizowany jest w sposób stały, niektóre przedmioty np.: prawo autorskie, ochrona własności intelektualnej zorganizowane są panelowo wg wyznaczonych terminów spotkań.

AM w Łodzi nie prowadzi kształcenia na odległość.

1.5.8. Program studiów przewiduje praktyki zawodowe, w tym nagraniowe dla specjalności fortepian jazzowy, w wymiarze 15 g. dla studiów I st. do realizacji w czasie całości studiów oraz praktyki estradowe i studyjne w wymiarze 15 g. dla studiów II st. Praktyki zawodowe zapewniają realizację zamierzonych efektów kształcenia oraz ich właściwy sposób weryfikowania. Praktyki odbywają się zarówno w uczelni, jak również w instytucjach zewnętrznych m.in. w Filharmonii, szkołach muzycznych i różnego rodzaju ośrodkach kultury. Studenci mają możliwość realizacji praktyk zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i planami zawodowymi.

W ramach Studium Pedagogicznego studenci mają możliwość realizacji praktyk pedagogicznych zgodnie z rozporządzeniem MNiSW 17.01.2012 r., które odbywają się w zależności od etapu edukacyjnego którego dotyczą, w szkole o danym poziomie lub placówce realizującej dane kształcenie.

1.5.9. Od bieżącego roku Wydział prowadzi studia I st. w języku angielskim. Studenci studiujący w języku polskim mogą uczęszczać na wykłady i ćwiczenia z grupy przedmiotów fakultatywnych umieszczonych w programie studiów *Study in English*. Uczelnia prowadzi również kurs języka polskiego dla studentów z Chin. Łódzka Akademia ma podpisane umowy z 50 partnerskimi uczelniami w krajach programu Erasmus+, dzięki któremu pedagodzy i studenci naszej Uczelni korzystają z programu mobilności, a także realizuje międzynarodowy projekt „Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej” we współpracy z norweskim Telemarkiem. Oferta różnego rodzaju seminariów i kursów mistrzowskich prowadzonych przez zagranicznych artystów i pedagogów jest także formą umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Dotyczy to zwłaszcza pedagogów zatrudnionych jako profesorowie wizytujący (Kevin Kenner).

1.6.1. Wszystkie egzaminy wstępne są konkursowe i poddawane obiektywnej ocenie komisji egzaminacyjnych. Egzaminy są punktowane według ustalonej, wspólnej dla wszystkich skali ocen od 1 do 25 pkt. O przyjęciu decyduje uzyskana kolejność punktacji dla danej

specjalności i zasada ta obowiązuje zarówno na studia I jak i II stopnia. Po każdym etapie egzaminów uzyskane wyniki podawane są kandydatom do wiadomości. Zakres egzaminów dostosowany jest do wymogów stawianych przyszłym studentom realizującym określony kierunek lub specjalność. Są to egzaminy skoncentrowane na specyfice wybranej przez kandydata specjalności, sprawdzające predyspozycje, wiedzę i umiejętności niezbędne do przyjęcia na studia. Zasady, tryb rekrutacji oraz zakres egzaminów określa przyjęty przez Senat Regulamin rekrutacyjny oraz Informator, które są w grudniu podawane do publicznej wiadomości (strona internetowa AM oraz egzemplarze drukowane). Od tego momentu przyjęte zasady nie ulegają zmianie.

Studenci dobrze oceniają zasady, dostępność potrzebnych informacji jak i przebieg rekrutacji. Przewidziano także wersję informatora w języku angielskim dla obcokrajowców.

Strona internetowa zawiera wszystkie istotne informacje z punktu widzenia kandydata na studia: zasady dotyczące konkretnych kierunków, terminarz, wykaz opłat, listę wymaganych dokumentów oraz przydatne zakładki o stażach artystycznych czy wykładających pedagogach. Bezpośrednio na głównej stronie dotyczącej rekrutacji odnaleźć można informację o możliwości potwierdzania efektów kształcenia uzyskanych poza systemem studiów, co należy odebrać jako dobrą praktykę ze względu na fakt, że studenci nie znają jeszcze tych możliwości.

1.6.2. Od roku akademickim 2014/2015 uchwałą Senatu AM w Łodzi zostały zatwierdzone zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Weryfikacji efektów uczenia się dokonują Komisje Wydziałowe powoływane każdego roku akademickiego przez Rady Wydziałów do 30 marca b.r. W pracach komisji uczestniczą nauczyciele akademicy reprezentujący dany obszar kształcenia. Szczegółowy sposób i zakres weryfikacji efektów uczenia się określa Komisja po zapoznaniu się z dokumentacją kandydata. Zaprezentowane umiejętności i wiedza kandydata zestawiane są z osiąganymi w procesie dydaktycznym efektami kształcenia przyjętymi na Wydziale. Na tej podstawie wydawane jest zaświadczenie określające w wyrażonej wartości procentowej, uznanie efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Osoby, którym uznano efekty uczenia się mogą zostać przyjęte na studia na podstawie wyników uzyskanych w trybie egzaminu wstępnego określonego w Regulaminie rekrutacyjnym AM w Łodzi. W przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia egzaminów wstępnych, zakres realizacji programu studiów określa Dziekan.

1.7.1. Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowane na Wydziale są adekwatne do zakładanych dla każdego z przedmiotów efektów kształcenia na obu stopniach studiów. Stosowane są zarówno metody oceniania przez pedagoga prowadzącego przedmiot, jak również przez komisję złożoną ze specjalistów w danej dziedzinie. Formy weryfikacji to zaliczenie, zaliczenie ze stopniem oraz egzamin. Przedmioty kierunkowe są oceniane podczas egzaminów przez Komisję. Przedmioty z pozostałych modułów oceniane są w zależności od przyjętych zasad przez nauczyciela akademickiego prowadzącego dany przedmiot. Efekty kształcenia wymagane na zajęciach z języków obcych, sprawdzane są poprzez kolokwia pisemne i ustne. Dla studiów I st. obowiązuje poziom B2, dla studiów II st. poziom B2+. Egzaminy dyplomowe kończące studia I i II stopnia oraz obrony prac dyplomowych przeprowadzane są przed Komisją powołaną przez Dziekana. Tematyka prac dyplomowych oscyluje głównie wokół problematyki wykonawczej i najczęściej stanowi opis zagadnień artystycznych rozwiązywanych w dziele artystycznym. Rzadziej dotyczy zagadnień związanych z historią gry instrumentalnej i metodyką nauczania gry na instrumencie. Analiza doboru tematyki prac dyplomowych wskazuje na szerokie spektrum zainteresowań dyplomantów, a sformułowania tematów zapowiadają ich atrakcyjne opracowania. Potwierdza to lektura

losowo wybranych prac dyplomowych, których merytoryczna treść jest wysoce zadawalająca. Gorzej natomiast można ocenić stronę stylistyczną prac. Rażą często błędy językowe i niezręczności sformułowań.

Na podstawie wyników szczegółowej oceny losowo wybranych prac dyplomowych można stwierdzić tylko częściową trafność doboru i skuteczność metod sprawdzania i oceniania prac dyplomowych. Potrzebna tutaj jest ocena promotora pracy wyrażona stopniem, który to przecież najlepiej może ocenić czy student osiągnął zakładane efekty kształcenia

1.7.2 System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i został umieszczony w sylabusach dla każdego przedmiotu. Weryfikacja poziomu wiedzy następuje podczas egzaminów, zaliczeń ze stopniem lub zaliczeń. Pozytywny wynik zaliczenia lub egzaminu jest jednoznaczny z pozytywną weryfikacją nabycia danych efektów kształcenia, natomiast uzyskana ocena określa poziom, jaki osiągnął student w zakresie danych efektów kształcenia.

Zasady zaliczania przedmiotów (oceny efektów kształcenia) są określone w Regulaminie studiów. Regulamin określa zasady zaliczania przedmiotu, roku studiów oraz ukończenia studiów, w tym przepisy regulujące prace i egzaminy dyplomowe. Szczegółowy rozkład egzaminów w danym semestrze ogłasza Dziekan na co najmniej 14 dni przed sesją egzaminacyjną. Określono również zasady związane z egzaminami poprawkowymi oraz przeprowadzaniem egzaminów komisyjnych w przypadku nieprawidłowości w czasie trwania egzaminu lub wykraczania jego zakresu poza treści określone w sylabusie. Na podstawie analizy Regulaminu można stwierdzić, że zawiera standardowe wymagania wspomagające przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen. Pozytywne wnioski można również wyciągnąć po zapoznaniu się z przykładowymi sylabusami, które zrozumiale i dość precyzyjnie określają warunki zaliczenia przedmiotów. Pozytywne uwagi na temat treści sylabusów wyrazili również studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA. Najlepszą i wymierną formą weryfikacji uzyskanej wiedzy i umiejętności jest udział studentów w krajowych i międzynarodowych konkursach muzycznych. Tylko w latach 2013-2015 niezależne jury międzynarodowe przyznało studentom Wydziału 17 nagród.

Wydział nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

3. Uzasadnienie spełnienia kryterium

- Uczelnia posiada na ocenianym kierunku koncepcję kształcenia odpowiadającą celom określonym w strategii jednostki a także uwzględnia wzorce i doświadczenie. Koncepcja kształcenia powstała przy uwzględnieniu poglądów i opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Formy kształcenia, oparte w głównej mierze na bezpośrednim kontakcie studenta z nauczycielem akademickim, a także możliwość kontaktów z wybitnymi osobowościami z zagranicy dają możliwość nie tylko indywidualizacji form przekazu wiedzy i umiejętności ale zapoznania się z najnowocześniejszymi trendami wykonawczymi w poszczególnych specjalnościach prowadzonych w ramach kierunku;

- Jednostka oferuje nowe propozycje kształcenia uwzględniające oczekiwania lokalnego środowiska kulturalnego i potrzeby rynku pracy. Modyfikuje i koryguje programy kształcenia, poszerzając ofertę niektórych przedmiotów, wprowadzając nowe specjalności, organizując koncerty i konkursy;

- Wydział prawidłowo przyporządkował oceniany kierunek do obszaru kształcenia, dziedziny

i dyscypliny, a efekty kształcenia są zgodne z określonym obszarem i zgodne z aktualnymi wymogami kształcenia w ramach danych specjalności;

- Efekty kształcenia są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru sztuki, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także przygotowanie do zawodu nauczyciela. Zakładane efekty kształcenia są akceptowane przez pracowników Wydziału i dobrze oceniane przez studentów;

- Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia, oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.

- Program studiów na ocenianym kierunku oraz organizacji i realizacji procesu kształcenia są zgodne z warunkami opisanymi w standardach kształcenia, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9b ustawy PSW w przypadku kierunków studiów, kończących się uzyskaniem uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela;

- Treści programowe, ich różnorodność i aktualność umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia uwzględnionych w programie studiów na ocenianym kierunku z efektami kształcenia określonymi przez Wydział. Treści te są zgodne z aktualnym stanem wiedzy oraz praktyk badawczych w obszarze wiedzy odpowiadających obszarowi kształcenia w zakresie sztuki, do którego kierunek został przyporządkowany, oraz w dziedzinie sztuki muzycznej, dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku. Tematyka i metodyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku oraz stawianych im wymagań są zgodne z koncepcją kształcenia, efektami kształcenia, a także profilem kształcenia oraz obszarem kształcenia do którego kierunek został przyporządkowany.

Studenci dobrze oceniają program studiów. W ich opinii pozwala on nabyć umiejętności potrzebne w dalszym rozwoju artystycznym, pracy badawczej oraz zawodowej;

- Jednostka w pełni spełnia kryterium, dotyczące doboru metod dydaktycznych. Sprzyja temu specyfika większości zajęć i niezbędna indywidualizacja stosowanych metod dydaktycznych uzależnionych od często bardzo zróżnicowanej predyspozycji artystycznej studenta. Efektywna działalność Studenckich Kół Naukowych dobrze przygotowuje studentów do podejmowania problematyki badawczej;

- Czas pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów kształcenia jest adekwatny do ilości punktów ECTS z możliwością realizacji większej ilości punktów w określonym semestrze i doliczenia do sumy punktów w czasie całych studiów. Realizacja treści kształcenia jest możliwa w czasie przewidzianym na realizację programu studiów;

- Przyjęty system jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Poszczególnym przedmiotom w planie studiów przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS odzwierciedlającą nakład pracy studenta w toku realizacji efektów kształcenia zaprojektowanych w danym przedmiocie. Przy budowie systemu punktów ECTS brano pod uwagę wymiar godzinowy przedmiotu, formy jego realizacji oraz weryfikację efektów kształcenia;

- Wydział zapewnia studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze ponad 30% liczby punktów ECTS przewidzianej przez program kształcenia. Możliwość wyboru zajęć jest rzeczywista i nie obwarowana dodatkowymi przesłankami;

- Dobór form zajęć jest dostosowany do danego przedmiotu, jego specyfiki oraz zakładanych efektów kształcenia. Zarówno wykłady jak i ćwiczenia mogą obejmować różne grupy studentów. Zajęcia dydaktyczne z przedmiotu głównego odbywają się indywidualnie wg. zasady mistrz-uczeń. Zajęcia zbiorowe realizowane są w zasadzie w grupach najwyżej 15 – osobowych, co sprzyja osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

- Wydział zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku;

- Sposoby umiędzynarodowienia procesu kształcenia stosowane na ocenianym kierunku prowadzą się do możliwości uczestniczenia w zajęciach z językiem wykładowym angielskim, uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w ramach programu Erasmus, a także uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w ramach Master Class;

- Stosowana punktacja preferuje oceny z przedmiotu głównego. Strona internetowa uczelni daje wyczerpującą informację o procedurze i wymaganiach egzaminów wstępnych;

- Od roku 2015 przyjęto na wszystkich kierunkach prowadzonych w uczelni zasady potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów i ich weryfikacji, a także określania zakresu programu w przypadku zakwalifikowania na studia (w trybie egzaminu wstępnego) Ze względu na krótki okres obowiązywania tej procedury nie można potwierdzić jej zasadności i skuteczności.

- Metody sprawdzania i oceniania wiedzy i umiejętności są adekwatne do zakładanych dla każdego przedmiotu efektów kształcenia;

Rozmowy ze studentami i pedagogami potwierdzają trafność doboru, specyfikę i skuteczność metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w stosunku do efektów kształcenia określonych zarówno dla modułów kształcenia/przedmiotów, w tym praktyk zawodowych, jak i całego programu kształcenia. Wymiernymi wynikami sprawdzania wiedzy i umiejętności studentów są udokumentowane nagrody na międzynarodowych i ogólnopolskich konkursach muzycznych w liczbie 17 (lata 2013-2015).;

- System sprawdzania wiedzy, rzetelność oceny, transparentność sprawdzania efektów kształcenia dają głębokie przeświadczenie o trafnym doborze weryfikacji poziomu wiedzy. Oczywiście w przypadku ocen efektów kształcenia w zakresie umiejętności z praktycznych przedmiotów muzycznych z natury rzeczy można mieć do czynienia z pewnym relatywizmem ocen, z którym to zawsze mamy do czynienia przy ocenie dzieła artystycznego, jakim w tym przypadku jest jego wykonanie w trakcie kolokwium czy egzaminu.

4. Zalecenia

- Zaleca się sukcesywnie wprowadzać nauczanie w języku angielskim w ramach poszczególnych przedmiotów, także na studiach II stopnia;

-Należy wprowadzić do systemu oceniania prac dyplomowych także ocenę promotora pracy.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena   **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora (§ 14 ust. 6), natomiast dla studiów drugiego stopnia minimum kadrowe stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora (§ 15 ust. 6).

Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego stopnia ośmiu nauczycieli akademickich, w tym trzech samodzielnych nauczycieli akademickich tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Teczki osobowe zawierają dokumenty nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego potwierdzające posiadanie tytułów oraz stopni naukowych. Uczelnia, zgodnie z art. 9a ust. 1 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zaliczyła do minimum kadrowego wizytowanego kierunku na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o którym mowa w art. 112a w/w Ustawy. Dla wszystkich nauczycieli zadeklarowanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi

podstawowe miejsce pracy. Analiza obciążenia dydaktycznego dowodzi, że wszystkie osoby spełniają warunki określone w § 13 ust.2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, a także – zgodnie z § 13 ust. 2 - spełniają warunek zatrudnienia w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów. Żaden z nauczycieli akademickich zadeklarowanych do minimum kadrowego nie przekroczył limitu zaliczania go do minimum kadrowego określonego w art. 112a ust.1-2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Zgodnie z § 12. 1. w/w Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Na podstawie analizy przedłożonych przez Uczelnię dokumentów należy stwierdzić, że wszyscy nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają odpowiedni dorobek naukowy/artystyczny zgodny z obszarem sztuki odpowiadającym obszarowi kształcenia wskazanemu dla tego kierunku. Dorobek naukowy/artystyczny kadry zgłoszonej przez jednostkę do minimum kadrowego w pełni zapewnia realizację programu studiów dla kierunku instrumentalistyka.

Wizytowany kierunek „instrumentalistyka” został przyporządkowany do obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscypliny naukowej instrumentalistyka. Wynika stąd wymóg określony w § 17. 1. pkt 1 w/w Rozporządzenia, określającego, że proporcje liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów na danym kierunku studiów nie mogą być mniejsze niż 1:25. Wizytowany kierunek spełnia ten warunek. Na 99 studentów (stan na 30.XI 2015 r.) przypada 8 nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego czyli proporcja wynosi 1 : 12,38. Zatem liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Minimum kadrowe jest stabilne.

2.2. W procesie dydaktycznym Wydziału Fortepianu, Organów, Klawesynu i Instrumentów Dawnych bierze udział 43 nauczycieli akademickich, w tym 10 profesorów, 10 doktorów habilitowanych, 9 doktorów i 14 pozostałych. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku stanowią publikacje dotyczące wykonawstwa artystycznego z uwzględnieniem instrumentarium współczesnego oraz historycznego i opracowania redakcyjne wydawnictw nutowych realizowane w wydawnictwie uczelnianym (m.in. w „Notesie muzycznym”), a także w innych oficynach wydawniczych. Dorobek ten obejmuje również działalność artystyczną w postaci licznych prezentacji koncertowych, często o prestiżowym charakterze, kursy mistrzowskie w kraju i za granicą oraz udział w projektach artystycznych o zasięgu międzynarodowym. Nauczyciele są zapraszani do wszelkiego rodzaju zespołów eksperckich, w tym do prac w jury konkursów krajowych i międzynarodowych. Wśród młodych pracowników znajdują się laureaci nagród na prestiżowych konkursach muzycznych, „Łódzkiej Eureka”, PAN, stypendiów MNiSW i MKiDN.

Analiza dokumentacji przedstawionej przez Jednostkę w postaci Raportu Samooceny dowodzi, że struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, a także jej kwalifikacje

i kompetencje są zgodne z efektami kształcenia oraz z programem studiów kierunku instrumentalistyka. Jak wynika z dokumentacji i materiałów przedstawionych przez Jednostkę moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinach nauki właściwych dla ocenianego kierunku studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych, zarówno dla studiów I, jak i II stopnia, są właściwie obsadzone dzięki kompleksowej i różnorodnej strukturze kwalifikacji, zakresu i specyfiki dorobku kadry. Moduły zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia są prowadzone przez nauczycieli akademickich o znaczącym dorobku, kwalifikacjach i dorobku w zakresie gry na fortepianie, organach, klawesynie, instrumentach dawnych, fortepianie jazzowym i muzyki kościelnej. O ich kompetencjach pedagogicznych świadczą m.in. oceny uzyskiwane przez studentów na egzaminach dyplomowych. W czasie ostatniej sesji 71 dyplomantów uzyskało ocenę bardzo dobrą, 33 dyplomantów uzyskało ocenę dobrą, a 3 dyplomantów uzyskało ocenę dostateczną. Liczba kadry, na którą składa się 43 nauczycieli akademickich jest dostosowana do liczby studentów (99) i do kształcenia w relacji „mistrz – uczeń”, a także do obsadzenia liczby godzin. Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi zawierają następujące liczby godzin: fortepian I stopień 442, II stopień 487,5, organy I stopień 327,5, II stopień 375, klawesyn I stopień 397,5, II stopień 427,5, instrumenty dawne I stopień 472,5, II stopień 330, muzyka kościelna I stopień 307,5, fortepian jazzowy I stopień 622,5.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

Hospitowane zajęcia (załącznik nr 6) z przedmiotów klawesyn główny, organy główne dowodzą wysokich kompetencji prowadzących je nauczycieli akademickich, których znaczący dorobek i wysokie kompetencje pedagogiczne pozwalają studentom uzyskiwać postęp w pracy już w trakcie zajęć. Zajęcia dydaktyczne hospitowane w trakcie wizytacji były prowadzone w sposób stymulujący wysoki poziom realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Nauczyciele akademicy podczas spotkania z zespołem oceniającym prezentowali bardzo pozytywne opinie dotyczące kierunku rozwoju ocenianej Jednostki oraz jej cele strategiczne: artystyczne, naukowe, dydaktyczne. Podkreślali duże znaczenie współpracy z innymi uczelniami, szkołami muzycznymi oraz instytucjami kultury w regionie. Z uznaniem zaznaczali rolę inwestowania w infrastrukturę jako ważnego elementu doskonalenia warunków kształcenia. Z zadowoleniem prezentowali dokonane w ostatnim okresie bardzo korzystne zmiany w zakresie powiększenia ilości sal oraz ich wyposażenia.

2.3. Prowadzona przez uczelnię polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadr, motywuje nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji naukowych i doskonalenia kompetencji dydaktycznych, sprzyja mobilności i umiędzynarodowieniu. Główne elementy tej polityki to: otwarte konkursy na stanowiska umożliwiające pozyskiwanie wybitnych pedagogów artystów do prowadzenia zajęć, otwieranie i prowadzenie przewodów doktorskich, habilitacyjnych, postępowań o nadanie tytułu profesora, a także hospitacje, okresowe oceny kadry, ankiety i analizy działalności artystycznej i naukowej, stwarzanie warunków do upowszechniania rezultatów swoich badań poprzez publikowanie, a także wymianę międzynarodową oraz współpracę z pedagogami z innych uczelni. W latach 2012-2015 tytuły profesorskie otrzymało 7 osób, postępowania habilitacyjne pomyślnie przeprowadziło 7 pracowników, w tym 1 zaliczany do minimum kadrowego, przewody doktorskie zakończyło 6 osób, w tym 4 zaliczane do minimum kadrowego. Świadczy to o prawidłowej motywacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w Jednostce do podnoszenia kwalifikacji

zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. W latach 2012-16 pięciu nauczycieli akademickich uczestniczyło w programach Erasmus, czterech w wymianie z zagranicznymi ośrodkami w Norwegii, we Francji, na Ukrainie, pięciu prowadziło zajęcia za granicą w Czechach, Niemczech, Norwegii. W tym samym okresie 21 pedagogów z zagranicy prowadziło zajęcia w ocenianej Jednostce, m.in. z Austrii, Francji, Włoch, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Szwajcarii, Litwy, Niemiec, USA. Poprzez uczestnictwo w konferencjach, sympozjach, wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus, a także poprzez uczestnictwo w koncertach i wszelkiego rodzaju przedsięwzięciach artystycznych nauczyciele akademicy poznają międzynarodowe standardy i trendy dydaktyczne, a także zapoznają się z wynikami badań naukowych zagranicznych ośrodków. Twórczo się w nie angażując wraz ze studentami doskonalą swoje metody kształcenia młodych artystów. Bogata i różnorodna oferta seminariów i warsztatów interpretacji umożliwia studentom rozwijanie wiedzy, umiejętności, a także kompetencji społecznych w ramach przedmiotu głównego, stanowiąc także element umiędzynarodowienia kształcenia. W ocenianej Jednostce w języku angielskim są prowadzone 23 przedmioty zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia.

2.4 Badania naukowe, które prowadzi oceniana Jednostka dotyczą obszaru sztuki, dziedziny sztuki muzyczne, dyscypliny instrumentalistyka. Jest to działalność badawczo-rozwojowa i artystyczna, także w zakresie tematyki związanej z wykonawstwem muzyki na instrumentach historycznych, poszukiwaniem i odkrywaniem wartościowej twórczości oraz opracowaniem jej interpretacji w oparciu o materiały źródłowe. Rezultaty badań są prezentowane przez pedagogów podczas specjalistycznych seminariów oraz konferencji naukowo-artystycznych w formie wykładów i koncertów, w tym cyklicznych imprez takich jak „Organy, Klawesyn i Muzyka Dawna”, czy „Muzyka Moderna” oraz w formie publikacji zawartych w wydziałowym czasopiśmie naukowo-artystycznym „Notes Muzyczny” oraz w wydawnictwach książkowych. Wśród autorów ostatnio wydanych publikacji przedstawiających efekty prac naukowych, w tym doktorskich i habilitacyjnych są nauczyciele ocenianej Jednostki. Ponadto działalność nauczycieli akademickich obejmuje: nagrania radiowe, telewizyjne, udział w konferencjach, kursach, seminariach, recenzowanie prac naukowych, organizację konkursów, przeglądów, warsztatów, udział w pracach jury. Podczas wizytacji oceniana Jednostka przedstawiła wykaz zrealizowanych tematów badawczych w latach 2012-15. Wszystkie były prowadzone z udziałem studentów. Każda z Katedr dokumentuje dorobek artystyczny także w postaci rejestracji koncertów i projektów monograficznych upowszechnianych poprzez płyty CD przez AM w Łodzi. Wydział organizuje konkursy wykonawstwa instrumentalnego w ramach swoich specjalności. Są to: Międzynarodowy Konkurs Muzyki Kameralnej im. Kiejstuta Bacewicza, Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny „Wykonawstwo bez limitu”, Międzynarodowy Konkurs Organowy im. J. Kucharskiego. Do cyklicznych imprez naukowo-artystycznych organizowanych przez Wydział należą także: Letnia Akademia Muzyki Letnia Akademia Organowa. Problematyka, kierunki i metodologia badań naukowych/artystycznych realizowanych w Jednostce jest zgodna z zakresem obszaru kształcenia odpowiadającemu obszarowi do którego przyporządkowany został kierunek „instrumentalistyka”. Jak wzmiankowano powyżej w działaniach badawczych Jednostki biorą udział studenci, którym dzięki różnorodności i aktualności problematyki, kierunków i metodologii badań prowadzonych przez Jednostkę umożliwia się osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia i realizacji programu studiów, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w pracy naukowej/artystycznej. W ramach prac badawczych Katedr powstają prace dyplomowe studentów obejmujące zagadnienia wykonawcze w zakresie instrumentalistyki.

2.5 Rezultaty prowadzonych w Jednostce badań naukowych i artystycznych są wykorzystywane bezpośrednio wpływając na proces kształcenia oraz na jego treści programowe poprzez aktualizację i poszerzanie wiedzy o praktyce wykonawczej, doskonalenie umiejętności artystycznych, planów rozwoju kierunku i metod dydaktycznych. Stymulują i ułatwiają dostęp do najnowszych lub odkrytych z przeszłości dzieł, umożliwiają prawykonania utworów. Upowszechniają nowe metody prowadzenia zajęć, włączają studentów w projekty badawczo-artystyczne, umożliwiają tworzenie nowych adaptacji, opracowań, tworzenie publikacji, także w formie płyt. Pozwalają na umiędzynarodowienie kształcenia. Badania naukowo-artystyczne, zarówno pedagogów, jak i studentów, znacząco pomagają w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia i stwarzają możliwość praktycznego zastosowania nabytej wiedzy, jak również przyswojonych umiejętności. Przekłada się to wprost na wzrost poziomu kwalifikacji pedagogów, jak i studentów, szczególnie widoczny w sytuacji indywidualizacji kształcenia. Projekty artystyczne twórczo uzupełniają program kształcenia, a udział studentów wraz z pedagogami w poszczególnych wydarzeniach powoduje, że studenci są lepiej przygotowani do przyszłej pracy zawodowej. Program studiów uwzględnia udział studenta w badaniach artystyczno-naukowych, na co oprócz przygotowywania przez studenta programu na sesje, czy seminaria składają się także prace artystyczne przygotowywane na publiczne prezentacje koncertowe, a także konkursowe.

3. Uzasadnienie spełnienia kryterium

- Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe są znakomitymi artystami i pedagogami. Ich niekwestionowany dorobek naukowy/ artystyczny zapewnia właściwą realizację programu, a także spełnia wszystkie wymogi prawa.

- Wyniki badań prowadzonych w Jednostce wykorzystywane są w projektowaniu i doskonaleniu indywidualnych programów kształcenia na ocenianym kierunku. Umożliwiają uzyskiwanie przez studentów nagród i wyróżnień podczas zewnętrznych prezentacji (koncerty, konkursy, egzaminy konkursowe do orkiestr i zespołów, recenzje prasowe), a także pozwalają studentom na uzyskiwanie wysokich ocen podczas egzaminów w Uczelni.

- Władze ocenianej Jednostki prowadzą politykę kadrową spójną z koncepcją kształcenia, strategią i planami rozwoju kierunku. O jej skuteczności świadczy duża liczba publikacji, konferencji oraz projektów artystycznych, także międzynarodowych realizowanych przez Jednostkę. Skala, zakres i zasięg wymiany kadry dydaktycznej z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi świadczy o jej rozwoju. Umiędzynarodowienie kadry jest wynikiem licznych kontaktów z zagranicznymi ośrodkami.

- Jednostka prowadzi badania naukowe, których problematyka, kierunek i metodologia są zgodne z zakresem obszaru kształcenia wskazanego dla kierunku studiów, a także dziedzinie sztuki muzycznej, dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka

4. Zalecenia

BRAK

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium

3.1. Wydział od dawna intensywnie współpracuje z instytucjami kultury (Filharmonia Łódzka, Politechnika Łódzka, Uniwersytet Łódzki), nauki (Łódzkie Towarzystwo Naukowe) oraz szkołami różnego stopnia. Zostały podpisane listy intencyjne dotyczące współpracy z Filharmonią Łódzką oraz Parafią Ewangelicko-Augsburską w Łodzi przy realizacji organowych koncertów i dyplomów studenckich.

Kadra zatrudniona na Wydziale współpracuje z różnego rodzaju prestiżowymi zespołami muzyki dawnej, zespołami jazzowymi oraz prowadzi działalność pedagogiczną w szkołach muzycznych różnych stopni. W ramach praktyk studenci są zapraszani do zespołów, w których pracują pedagodzy Wydziału.

Organizowane są Międzynarodowe Konkursy: Międzynarodowy Konkurs Kameralny im. Kiejstuta Bacewicza, Międzynarodowy Konkurs Organowy im. Jana Kucharskiego, cieszący się dużą popularnością Konkurs pianistyczny "Bez limitu", a także konkurs pianistyczny im. W. Kędry dla uczniów szkół średnich.

Współpraca Wydziału z instytucjami otoczenia kulturalnego i społecznego zapewnia udział przedstawicieli tych środowisk w określaniu, a przede wszystkim w ocenie realizacji efektów kształcenia. Stąd Wydział stale poszerza swoją ofertę edukacyjną poprzez tworzenie nowych zajęć zgodnych z aktualnymi trendami zgłaszanymi przez środowisko nauczycieli szkół muzycznych, oraz środowisko instytucji muzycznych. W ramach Studium Pedagogicznego wprowadzone zostały nowe przedmioty "*Metodyka improwizacji oraz Metodyka prowadzenia zespołów kameralnych*". Od roku akademickiego 2016/17 będzie wprowadzona nowa specjalność na studiach II stopnia *Fortepian kameralny*.

3.2 Wydział nie prowadzi studiów we współpracy z innymi instytucjami i uczelniami.

3. Uzasadnienie spełnienia kryterium

- Skala, zakres i zasięg współpracy Jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców jest w pełni zadawalająca. Dotyczy to zarówno studentów jak i kadry nauczycieli akademickich. Na podkreślenia zasługuje także dążenie do zmieniających się wymagań rynku pracy poprzez tworzenie nowych zajęć zgodnie z trendami zgłaszanymi

przez szkolnictwo muzyczne niższych stopni, i tak np. w ramach Studium Pedagogicznego wprowadzone zostały nowe przedmioty *"Metodyka improwizacji oraz Metodyka prowadzenia zespołów kameralnych*. Od rok. akademickim 2016/17 będzie wprowadzona nowa specjalność na studiach II stopnia - *Fortepian kameralny*

4. Zalecenia

BRAK

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena   **W PEŁNI**

2. Opis spełnienia kryterium.

4.1. Oceniana Jednostka posiada bazę dydaktyczną na bardzo dobrym poziomie. Korzysta z wielu profesjonalnie wyposażonych pomieszczeń o różnych wielkościach i przeznaczeniu. W niedawno przekazanym Uczelni nowym obiekcie określonym jako Regionalny Ośrodek Kultury, Edukacji i Dokumentacji Muzycznej znajduje się: 5 pomieszczeń wykładowych, 1 pracownia komputerowa, 2 pracownie językowe, 14 pomieszczeń dydaktycznych, 1 studio nagrań, 1 laboratorium dźwięku, 1 kameralna sala koncertowa. W budynku Akademii Muzycznej Pałac jednostka dysponuje 14 pomieszczeniami dydaktycznymi. Jednostka korzysta także z pomieszczeń w budynku AM przy ul. Żubardzkiej 2a, m.in. z Sali Koncertowej. Oceniana Jednostka posiada 23 instrumenty (organy, pozytyw, klawesyny, fortepiany), z czego 6 zakupiono w ostatnim okresie (4 fortepiany, 1 fortepian historyczny, 1 klawesyn- kopia historycznego), a 9 wyremontowano. Dla realizacji procesu kształcenia w powiązaniu z zapewnieniem studentom osiągnięcia założonych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności, w tym prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych Katedrom wchodzącym w skład Jednostki przyporządkowano pomieszczenia do własnej dyspozycji. Katedra Fortepianu i Kameralistyki posiada 7 pomieszczeń, z których każde jest wyposażone w 2 fortepiany. Katedra Organów, Klawesynu i Muzyki Dawnej ma 3 sale wyposażone w organy (w tym jedną do kameralnych prezentacji koncertowych) oraz 2 sale wyposażone w klawesyny (w tym jedną do

kameralnych prezentacji koncertowych), a także 2 sale do zajęć z instrumentów dawnych. Studenci mogą korzystać z tych pomieszczeń także do własnych celów ćwiczebnych. Zajęcia teoretyczne o profilu ogólnoakademickim odbywają się w profesjonalnie wyposażonych salach posiadających odtwarzacze CD i DVD, laptopy, rzutniki multimedialne i ekrany. Do spektakularnych efektów wynikających z dobrych warunków w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej należą sukcesy studentów na międzynarodowych i ogólnopolskich konkursach wykonawstwa instrumentalnego.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wyrazili ogólnie pozytywną opinię na temat infrastruktury wykorzystywanej na wizytowanym kierunku. Zdaniem studentów sale w większości są duże i dobrze wyposażone. Część sal, zwłaszcza w budynku pałacowym, nie spełnia zdaniem studentów założeń akustycznych, jest to jednak problem nierozwiązywalny.

Studenci dobrze oceniają instrumentarium, zauważając, że Jednostka podjęła w ostatnim czasie bardzo duże nakłady finansowe na zakup nowego klawesynu czy historycznych fortepianów. Głównym problemem studentów jest zbyt ograniczony dostęp do sal, w których mogą ćwiczyć grę na instrumentach – jest to problem znany Władzom Jednostki, którego rozwiązanie wymagałoby bardzo dużych nakładów finansowych. Aktualnie trwają dyskusje nad możliwością udostępniania sal w późnych godzinach wieczornych.

Studenci mają krytyczne uwagi do nowego budynku Uczelni, w którym są problemy z wentylacją pomieszczeń i dostępem do internetowej sieci bezprzewodowej. Studenci mieli też krytyczne uwagi do domu studenckiego, związane głównie z nieuprzejmą obsługą – ponadto zdaniem studentów osoby tam pracujące nie dokładają należytych starań, aby w domu studenckim było czysto, nie radzą sobie też należycie z awariami (np. zalaniem wodą z łazienek). Wszystkie te i inne krytyczne opinie studentów są Władzom znane, co potwierdziły w trakcie wizytacji rozmowy oraz przedstawiona dokumentacja.

4.2 Jednostka zapewnia studentom możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, m.in. poprzez serwis Oxford Music Online, bazy Wirtualnej Biblioteki (Elsevier, Springer, Wiley, EBSCO, Web of Science, SCOPUS, Nature, Science), Naxos Music Library, Naxos Video Library, Oxford Journals- Humanities (m.in. czasopisma: Early Music, Music and Letters, Music Therapy, The Musical Quarterly, Opera Quarterly), a także bieżące i archiwalne numery Czasopisma „Wychowanie muzyczne”. Na zbiory Biblioteki Głównej AM w Łodzi składają się: nuty (35350 wol.), książki (11174 wol.), czasopisma (62 tytuły), prace naukowe (4435), zbiory audiowizualne (56491).

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wyrazili pozytywną opinię na temat biblioteki i dostępnego księgozbioru, wskazując, że zawsze mogą wypożyczyć literaturę wskazaną w sylabusach. Z krytyką studentów spotkały się częste przerwy w godzinach otwarcia biblioteki oraz brak możliwości wypożyczenia książki na miejscu – trzeba ją zamówić z kilkugodzinnym wyprzedzeniem przez Internet. Wymaga to pewnej organizacji oraz planowania wypożyczenia książki z wyprzedzeniem, co, jak wskazały pojedyncze osoby na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA – jest dla nich niewielkim, ale jednak utrudnieniem. Studenci dobrze oceniają też dostęp do zasobów fonograficznych.

4.3. Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość

3. Uzasadnienie spełnienia kryterium

- Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację

programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych jest dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do wszystkich pomieszczeń, w tym laboratoriów, w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.

- Jednostka zapewnia studentom korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki

4. Zalecenia

- Zdaniem studentów odnosi się wrażenie, że działania naprawcze dotyczące domu studenckiego są zbyt powolne. Zaleca się szybsze wdrażanie zmian lub komunikowanie studentów, co jest powodem ich opóźnień.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1 Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość korzystania z szeregu możliwości wsparcia dydaktycznego. Przede wszystkim studenci doceniają fakt, że pedagodzy mają bardzo bogatą wiedzę, umiejętności artystyczne i doświadczenie praktyczne, co przekłada się też na odpowiednią jakość zajęć. Studenci zapytani o dostępność nauczycieli poza zajęciami, odpowiedzieli, że można się z nimi kontaktować za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonicznie, konsultacje w zdecydowanej większości są konsekwentnie realizowane, a wymiar tych konsultacji odpowiada ich potrzebom. Studenci, podobnie jak Władze

Jednostki, bardzo wyraźnie wskazali, że ich kontakt z pedagogami jest bardzo osobisty i bezpośredni, co pozwala na ogólny rozwój artystyczny oraz intensywne doskonalenie swoich umiejętności gry na instrumencie.

Studenci ocenili sylabusy jako dobrze przygotowane, zarówno pod kątem formy jak i zawartości. Sylabusy zawierają wiele informacji o przedmiocie, osobie prowadzącej kurs, wymaganiach do zaliczeniach, zalecanej literaturze etc. Studenci wiedzą, że mogą znaleźć je w systemie informatycznym. Należy jednak wskazać, że studenci wybierają przedmioty głównie pod kątem prowadzących, a grupy studentów często zwracają się z prośbą do Dziekana o wyznaczenie konkretnego pedagoga do prowadzenia zajęć w danej klasie i zwykle prośby te rozpatrywane są pozytywnie.

Studenci dobrze oceniają seminaria oraz wsparcie promotora w trakcie pisania pracy dyplomowej. Studenci dobrze oceniają również organizację zapisów na seminaria oraz egzaminu dyplomowego – w tym recitalu, który jest jego głównym elementem.

Specyfika wizytowanego kierunku wiąże się z odmiennym niż na wielu innych kierunkach podejściem do zagadnień rozwoju naukowego. Studenci mają możliwość rozwijania się w kołach naukowych, np. Kole Naukowym Pianistów czy Kole Naukowym Organistów, niewielu jednak studentów korzysta z tej możliwości. Działalność Kół Naukowych, to przede wszystkim:

- udział w koncertach w ramach działalności artystycznej uczelni;
- udział w uczelnianych sesjach artystyczno-naukowych i seminariach;
- udział w kursach i warsztatach wykonawczych;
- udział w projektach artystycznych miasta i regionu;
- upowszechnianie muzyki wśród dzieci i młodzieży (np. koncerty edukacyjne);
- spotkania z wybitnymi artystami;
- uczestniczenie w ważnych wydarzeniach artystycznych (przedstawienie operowe, czy koncert symfoniczny) z udziałem wybitnych artystów;

Studenci pogłębiają swoją wiedzę i rozwijają się naukowo w indywidualnym zakresie, a Jednostka daje możliwość udziału w kursach mistrzowskich, koncertach edukacyjnych, audycjach muzycznych. Studenci mają też możliwość publikowania swoich nagrań, a także udziału w krajowych i międzynarodowych konkursach wykonawstwa instrumentalnego.

Na podstawie spotkania ze studentami oraz analizy Regulaminu przyznawania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi można stwierdzić, że system pomocy materialnej na kierunku funkcjonuje dobrze. Studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich form pomocy przewidzianych w art. 173 u. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na sprawiedliwych i przejrzystych zasadach, a wszystkie decyzje są im doręczane wraz z pouczeniem o możliwości odwołania. Zgodnie z art. 177 u. 3 ustawy studenci stanowią większość składu Komisji Stypendialnej.

Studenci mający potrzebę zgłoszenia sytuacji problemowej lub skargi mogą to czynić poprzez samorząd studencki, lub przekazywać swoje uwagi bezpośrednio Władzom Wydziału. Zarówno Władze, nauczyciele akademicy jak i studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA przekonywali, że kameralna charakterystyka prowadzonych studiów, wymagająca intensywnej współpracy studentów z pedagogami, wymusza również intensywny dialog na temat istniejących problemów. Dzięki temu Władze mają dużą, wyczerpującą wiedzę na temat problemów podnoszonych przez studentów, co potwierdzono w trakcie wizytacji również za pomocą dokumentacji. Okazją do przekazywania swoich uwag są spotkania otwarte z udziałem Władz, które odbywają się dwa razy do roku od 2012 r. i

przewidziane są jako stały element wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Studenci dobrze oceniają pracę samorządu studenckiego.

5.2 Studenci dobrze oceniają możliwości związane z internacjonalizacją procesu kształcenia. Dokumentacja przedstawiona przez Jednostkę potwierdza, że studenci biorą udział w międzynarodowych koncertach, wymianach, projektach. Zawarte przez Uczelnię umowy bilateralne stwarzają możliwość odbycia części studiów za granicą a także udziału w innych międzynarodowych projektach, np. w ramach International Education Union w Pekinie czy Telemark Chamber Orchestra (Norwegia). Studenci dobrze oceniają wsparcie Uczelni w zakresie organizacji wyjazdów, a informacje o możliwościach wymiany, w tym wymiany krajowej, przedstawiane są w gablotach, na stronach internetowych oraz na spotkaniach Władz Jednostki ze studentami. W okresie 2013 – 2015 z wyjazdów w ramach programów wymiany międzynarodowej (Erasmus+) skorzystało sześć osób i również sześć osób w tym czasie przyjechało. Studenci bardzo dobrze ocenili pracę koordynatora wymian, doceniając fakt, że również w trakcie wymiany zapewniony jest stały kontakt i wsparcie dla studenta.

5.3 Informacje o praktykach i stażach studenci mogą zaczerpnąć z **Biura Karier**. **Biuro Karier** Akademii Muzycznej w Łodzi to jednostka działająca na rzecz aktywizacji zawodowej i artystycznej studentów i absolwentów Uczelni. Biuro w nowej formule zostało powołane Zarządzeniem Rektora Nr 12/2013 z dnia 30 września 2013 roku. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym wykazali się pewną wiedzą na temat **Biura Karier**, wskazując, że ośrodek ten organizuje szkolenia, np z zakresu podstaw prawa i finansów osobistych, pisania CV i listów motywacyjnych, negocjacji biznesowych, rozmów kwalifikacyjnych, prawa autorskiego i prowadzenia działalności kulturalnej oraz własnych inicjatyw gospodarczych. Każdy student i absolwent Akademii Muzycznej w Łodzi ma możliwość opublikowania na stronie Biura swojego wirtualnego konta. Ma to na celu umożliwienie potencjalnym pracodawcom lepszą identyfikację studentów na tle wielu kandydatów do pracy. Na stronie **Biura Karier** znaleźć można informacje o konkursach i kursach mistrzowskich, a także o sukcesach absolwentów. Znaleźć też tam można oferty pracy oraz bazę przesłuchań w Polsce i na świecie.

Uczelnia w 2015 roku przeprowadziła monitoring karier zawodowych swoich absolwentów. Głównym narzędziem badawczym była ankieta, która służyła do przeprowadzenia statystycznej i merytorycznej analizy zawartych w niej odpowiedzi. Opracowanie tych danych posłuży w przyszłości podniesieniu jakości kształcenia, a co za tym idzie udoskonaleniu programu nauczania na studiach tak, aby przyszli absolwenci mieli większe szanse odnalezienia swojego miejsca na rynku pracy i sprawniejszego zarządzania swoją ścieżką zawodowej kariery. Warto zauważyć, że już po pierwszej edycji badania Jednostka sformułowała istotne wnioski, np. że absolwenci stosunkowo rzadko zakładają własne działalności gospodarcze, co z kolei przekłada się na to, że nie mogą pozyskiwać wielu grantów na działalność artystyczną z MKiDN lub Unii Europejskiej. W związku z tym należy zwiększyć świadomość artystów muzyków w jaki sposób mogą samodzielnie funkcjonować na rynku kultury. Podobnie uświadomiono sobie stosunkowo niską mobilność absolwentów i konieczność bardziej wnikliwego zbadania tego zjawiska. Raport należy uznać za bardzo wnikliwy, dający szeroki wgląd w konkretne, obszernie cytowane uwagi studentów. Jednocześnie jego struktura pozwala na szybkie zapoznanie się z głównymi wnioskami.

Spośród 460 wszystkich absolwentów Uczelni z lat 2011 – 2015 ankietę online wypełniło 105 osób. ABK przeprowadziło także badanie za pomocą ankiety dla pracodawców, rozesłanej do 40 pracodawców z całej Polski, które miało na celu pokazanie jak wygląda obecny rynek pracy dla muzyków, jakie są jego problemy, wymagania i oczekiwania, a także jak na tle

innych wypadają studenci i absolwenci Akademii Muzycznej w Łodzi.

Samorząd studencki funkcjonuje tylko na stopniu ogólnouczelnianym. W opinii studentów mają oni silne wsparcie ze strony Władz. Studenci bardzo pozytywnie wypowiadają się na temat otwartości Władz – organizowane są cotygodniowe spotkania, jest zapewniony stały kontakt telefoniczny, poza tym wiele kwestii omawia się wraz ze studentami na obradach Rady Wydziału. Samorząd nie ma wyodrębnionego własnego biura, studenci jednak nie uważają, aby było to konieczne. Projekty realizowane przez samorząd finansowane są doraźnie i jest to jedynym problemem zgłaszanym przez członków samorządu – istniejące rozwiązanie wiąże się każdorazowo z wieloma obowiązkami o charakterze formalnym.

5.4 Główną formą wsparcia dla studentów niepełnosprawnych jest działalność Działu Nauczania, Studiów i Spraw Bytowych Studentów. Obecnie na całej Uczelni studiuje jedynie 5 osób niepełnosprawnych i większość to osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności. Również w przeszłości na Uczelni z reguły nie studiowały osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, na co zdaniem przedstawiciela Działu ds. Nauczania wpływa specyfika Uczelni. Nie można się z tym zgodzić, istnieje bowiem wiele rodzajów niepełnosprawności, które nie stoją na przeszkodzie w studiowaniu instrumentalistyki. Dział Nauczania nie informuje na swojej stronie, że zajmuje się studentami niepełnosprawnymi, podobnie na stronach Uczelni nie można znaleźć żadnej zakładki przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych. Przedstawiciel Działu Nauczania nie był w stanie przedstawić istotnych informacji (poza informacją o dostosowaniu infrastruktury głównego budynku do potrzeb osób poruszających się na wózku inwalidzkim) o usprawnieniach dla osób niepełnosprawnych oraz mających trudności w nauce. Jako moment początku zbierania informacji na temat osób niepełnosprawnych przedstawiciele Działu Nauczania wskazali termin składania wniosków o stypendia dla osób niepełnosprawnych, nie biorąc pod uwagę faktu, że studenci ci nie zawsze znają swoje uprawnienia oraz czasem z niekorzystnym skutkiem dla siebie starają się zatajać fakt, że są niepełnosprawni. Warto też wskazać, że informacji o wsparciu dla niepełnosprawnych nie znajdują kandydaci na studia – nie ma ich np. w informatorze. Jednostka nie przewidziała wsparcia np. w postaci asystentów ani dodatkowych rozwiązań infrastrukturalnych np. dla osób niedowidzących. Jednostka nie przewidziała wsparcia dla osób z problemami psychologicznymi lub innymi trudnościami w nauce (depresja, zespół Aspergera, autyzm etc.). Nie wdrożono działań pro jakościowych w obszarze wsparcia dla niepełnosprawnych. Studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych.

Jedynym zdaniem poświęconym w Raporcie Samooceny osobom niepełnosprawnym jest: „pomimo braku osób niepełnosprawnych uczelnia jest przygotowana łącznie z odpowiednią infrastrukturą, do ich przyjęcia”. Mając na uwadze powyższe nie można zgodzić się z tezą przedstawioną w Raporcie.

5.5 Jakość obsługi administracyjnej zapewnianej przez pracowników Dziekanatu cieszy się dobrą opinią wśród studentów. W czasie spotkania studenci stwierdzili, że są zadowoleni z poziomu obsługi, a żaden z uczestników spotkania nie zgłosił negatywnych uwag. Pracownicy zostali ocenieni jako bardzo pomocni i mili. Jedynym problemem zgłoszonym przez studentów są incydentalne braki informacyjne – czasem brakuje aktualizacji na stronie internetowej lub w recepcji np. o odwołaniu zajęć. Mimo zgłaszania tego problemu Władzom wciąż się on powtarza.

W systemie informatycznym studenci mogą znaleźć wszystkie najważniejsze informacje dotyczące toku studiów, w tym sylabusy, harmonogramy zajęć, wyniki zaliczeń oraz

ogłoszenia.

Jednostka na swojej witrynie internetowej udostępnia wszystkie potrzebne dokumenty związane z tokiem kształcenia.

3. Uzasadnienie spełnienia kryterium

Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy. Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności. Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy.

Obecnie w Jednostce nie studiują osoby z niepełnosprawnościami. Co prawda w budynkach Uczelni działają windy, czy toalety przygotowane dla takich osób, brak jednak formalnego przygotowania do udzielania wsparcia gdyby taka sytuacja zaistniała.

Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

4. Zalecenia

- Należy opracować zasady wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz wdrożyć te założenia. Kandydat na studia powinien mieć już w momencie rekrutacji pełną wiedzę na temat możliwości i ograniczeń organizacyjnych oraz infrastrukturalnych w Jednostce w zakresie opieki nad studentami niepełnosprawnymi.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów

w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został wprowadzony w Uczelni Uchwałą Senatu Nr 39/2008 r. Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi z dnia 8 grudnia 2008 r. Aktualny dokumentem opisującym wspomnianym system w Uczelni jest Uchwała Senatu Uczelni z dnia 18 września 2013 r. W celu realizacji działań dotyczących rozwoju i zapewnienia właściwej jakości kształcenia powołano Uczelnianą Komisję do spraw Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Komisje do spraw Zapewnienia Jakości Kształcenia.

6.1.1. Efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu Nr 12/2012 r. Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie opisów efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunkach studiów: kompozycja i teoria muzyki, instrumentalistyka i wokalistyka. Efekty kształcenia zostały zaprojektowane na podstawie Załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Nauk i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. nr 253 poz. 1521). Od wprowadzenia wspomnianych efektów nie były dokonywane w nich zmiany. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych stwierdzili, że wspomniane efekty kształcenia są w pełni dostosowane do potrzeb rynku pracy.

6.1.2. Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia monitoruje stopień osiągnięcia efektów kształcenia i dokonuje oceny sesji egzaminacyjnych. W ostatnio przeprowadzonej ocenie Komisja stwierdziła, iż utrzymuje się wysoki poziom nauczania. Wyniki sesji letniej roku akademickiego 2014/2015 potwierdzały, iż studenci przystępujący do egzaminów są w większości bardzo dobrze przygotowani. Przedstawione statystyki świadczyły, iż z każdym rokiem zdecydowanie poprawia się terminowość zdawanych przedmiotów. Przeprowadzana jest także ocena dyplomów, gdzie stwierdzono, że podczas sesji studenci podchodzący do dyplomów licencjackich i magisterskich byli dobrze przygotowani. Prezentowali wysoki poziom umiejętności instrumentalnych. Otrzymali oceny dobre, bardzo dobre oraz celujące. Ponadto Wydziałowa Komisja dokonuje oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia. Ostatnia ocena zakończyła się konkluzją, że wyniki egzaminów studentów oraz ich aktywny udział w życiu artystycznym Uczelni świadczą o dużych umiejętnościach, które są efektem prawidłowego kształcenia.

6.1.3. System weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia został opisany w regulaminie studiów oraz w sylabusach dla każdego przedmiotu. Weryfikacja poziomu

wiedzy następuje podczas egzaminów, zaliczeń ze stopniem lub zaliczeń. Egzaminy jak i egzaminy dyplomowe odbywają się przed komisją powołaną przez Dziekana. Szczególną formą weryfikacji efektów kształcenia jest udział w konkursach muzycznych, w których student oceniany jest przez niezależną komisję również w składzie międzynarodowym. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 19/2015 z dnia 19 grudnia 2015 r. w Uczelni stosowany jest system antyplagiatowy.

6.1.4. Senat Uchwałą nr 12/2015 z dnia 15 kwietnia 2015 r. przyjął Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, który jest elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. We wspomnianym regulaminie został określony tryb powoływania Komisji ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia, sposób weryfikacji efektów uczenia się oraz zakres wymaganych dokumentów. System działa od roku akademickiego 2015/16, do chwili obecnej nie wpłynął jednak żaden wniosek o potwierdzenie takich efektów.

6.1.5. Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi prowadzi monitoring zawodowy absolwentów. Badanie losów zawodowych absolwentów zostało przeprowadzone raz w terminie 01.07.2015 – 21.09.2015 r. Za pośrednictwem poczty elektronicznej ankietę badawczą otrzymało 460 absolwentów z roczników 2011 – 2015 wszystkich kierunków prowadzonych w Uczelni. W badaniu wzięło ostatecznie udział 105 absolwentów co stanowił 22,83% spośród wszystkich absolwentów mogących wziąć udział w badaniu. Z przeprowadzonego badania sporządzono raport również zbiorczy dla wszystkich kierunków. Wnioski z niego płynące dotyczyły sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy, a także warunków lokalowych i organizacyjnych kształcenia. Uwagi absolwentów dotyczyły braku odpowiednich miejsc do ćwiczeń i braku ich dopasowania pod względem potrzeb poszczególnych wydziałów. Dużym problemem, w opinii absolwentów, jest konieczność przemieszczania się pomiędzy budynkami. Powyższe uwagi formułowali absolwenci lat 2012-2013. Od tego czasu Uczelnia uzyskała dwa bardzo nowoczesne budynki: Regionalny Ośrodek Kultury, Edukacji i Dokumentacji Muzycznej przy ul. 1-go Maja oraz Salę koncertową przy ul. Żubardzkiej. Ponadto wśród najczęstszych postulatów absolwentów z ankiet znalazły się te dotyczące między innymi wprowadzenia zajęć z marketingu, przedsiębiorczości, umiejętności zakładania własnych inicjatyw artystycznych oraz poszukiwania projektów, dofinansowań, grantów i składania na nie wniosków.

6.1.6. Za politykę kadrową na Wydziale odpowiada Dziekan, która czuwa na tym by była ona prowadzona w sposób zapewniający wysokie kompetencje dydaktyczne, artystyczne i naukowe pracowników zatrudnionych na Wydziale. W związku z tym zgodnie ze Statutem Uczelni stosowana jest forma otwartych konkursów na stanowiska w poszczególnych Katedrach prowadzących kształcenie na kierunku instrumentalistyka. Kierownicy Katedr pozyskują także do współpracy wybitnych pedagogów, w tym zagranicznych oraz najlepszych młodych absolwentów uczelni artystycznych. Co roku na Uczelni odbywa się zebranie dotyczące rozwoju kadry, na którym Kierownicy Katedr oraz Dziekani przedstawiają propozycje rozwoju kadry w danych specjalnościach. Pracownicy Katedr aktywnie uczestniczą w licznych koncertach w kraju i za granicą, ogólnopolskich festiwalach, sesjach naukowo- artystycznych, przewodach kwalifikacyjnych, prowadzą kursy mistrzowskie, a także zasiadają w Jury ogólnopolskich konkursów pianistycznych i kameralnych. Ponadto na Wydziale przeprowadzane są okresowe oceny nauczycieli akademickich, ankiety studenckie, oraz hospitacje zajęć młodych pracowników. Ostatnie przeprowadzone hospitacje odbyły w Katedrze Organów, Klawesynu i Muzyki Dawnej, oceniano prowadzących zajęcia gry na instrumentach dawnych. Stwierdzono duże zaangażowanie i profesjonalizm w prowadzeniu zajęć dydaktycznych oraz bardzo dobry kontakt ze studentami.

6.1.7. Na podstawie §100 Statutu Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi,

Wydziałowa Komisja Oceniająca dokonuje okresowej oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale prowadzącym oceniany kierunek studiów. Ostatnia ocena nauczycieli akademickich kształcących na kierunku instrumentalistyka odbyła się w dniach 12-16.12. 2014 roku. Jedną z najistotniejszych składowych tej oceny są ankiety studenckie. Oceniono 28 osób: ocenę wyróżniającą otrzymało 7 osób, ocenę bardzo dobrą 17 osób, ocenę dobrą 3 osoby, ocenę mierną jedna osoba, nie było oceny negatywnej.

6.1.8. W Uczelni oceną zasobów materialnych zajmuje się Wydziałowa Komisja do spraw Zapewnienia Jakości Kształcenia. Uczelnia dysponuje nowoczesną infrastrukturą dydaktyczną. Wszystkie uwagi na temat braków sprzętowych i konieczność zakupów są zgłaszane są do Dziekana Wydziału, który przekazuje uwagi do Władz Uczelni dysponującymi środkami finansowymi na działalność dydaktyczną. Informacje na temat oceny bazy dydaktycznej znajdują się w sprawozdaniach z oceny jakości kształcenia w roku akademickim. W roku akademickim 2014/2015 w celu polepszenia warunków pracy nauczycieli i studentów Wydziału Fortepianu, Klawesynu, Organów i Instrumentów Dawnych zostały zakupione 2 fortepiany także 2 fortepiany historyczne Zakupiono 6 pianin cyfrowych do sal ćwiczeniowych. Przeprowadzono gruntowny remont fortepianu koncertowego w Sali Kameralnej oraz skierowano do remontu kolejne dwa instrumenty. W ramach projektów naukowo-artystycznych dokonano zakupu wydawnictw nutowych i szeregu publikacji specjalistycznych uzupełniających zasoby biblioteczne AM w Łodzi.

6.1.9. Sposób gromadzenia i przetwarzania informacji na uczelni nie ma charakteru zorganizowanego i scentralizowanego. Biuro Karier realizuje zadania związane z monitorowaniem losów zawodowych absolwentów, Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przygotowuje i analizuje proces ankietyzacji studenckiej, a także ocenę realizacji z efektów kształcenia, ocenę prac dyplomowych, ocenę sesji egzaminacyjnych. Wnioski z wymienionych procedur formułowane są w sprawozdaniu opracowywanym w każdym roku akademickim.

6.1.10. Uczelnia i Wydział nie opracowała w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia formalnej procedury analizy dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Uczelnia zapewnia jednak studentom informacje dotyczące procesu kształcenia, które przekazywane są studentom Wydziału drogą mailową poprzez Dział Nauczania. W budynku gdzie mieści się Wydział zawieszono ekrany informacyjne wyświetlające bieżące ogłoszenia dla studentów. Sylabusy są zamieszczone na stronie internetowej Akademii. Dla studentów na początku każdego semestru są organizowane spotkania z władzami Wydziału dotyczące spraw organizacyjnych procesu kształcenia oraz spraw dotyczących funkcjonowania Wydziału.

6.2. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia jest powoływana na dany rok akademicki przez Radę Wydziału. Działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale obejmują: ocenę planów i programów nauczania, ocenę egzaminów semestralnych i dyplomowych, okresową ocenę kadry dydaktyczno-naukowej, przeprowadzanie anonimowej ankiety studenckiej. Zespół dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia procesu kształcenia, przykładowo:

- a) w zakresie kompetencji i kwalifikacji kadry dydaktyczno-naukowej – zatrudniono wysoko wykwalifikowanych nauczycieli akademickich niezbędnych do prowadzenia poszczególnych specjalności;
- b) w zakresie stanu instrumentarium – zakupiono brakujące instrumenty do kompletnego wyposażenia sal oraz dokonano całkowitego remontu najbardziej zniszczonych fortepianów.

Szczegółowa analiza jakości kształcenia zawarta jest w rocznym sprawozdaniu Komisji, które jest omawiane na **Radzie Wydziału Fortepianu, Organów, Klawesynu i Instrumentów Dawnych**. Raporty Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia są przechowywane i dostępne dla zainteresowanych. Jak dowodzi dotychczasowa praktyka, a także przedstawiona dokumentacja, sugestie zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych jak i zewnętrznych są przez władze wizytowanej Jednostki uwzględniane. Szeroko zakrojona współpraca z krajowymi i zagranicznymi uczelniami oraz instytucjami kulturalnymi, a także uczestnictwo kadry pedagogicznej w licznych seminariach, sesjach naukowych czy uczestnictwo, w konkursach międzynarodowych (w charakterze jurorów czy wykonawców) pozwala na stałe aktualizowanie i doskonalenie procesu kształcenia.

3. Uzasadnienie spełnienia kryterium

- Jednostka wdrożyła Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia umożliwiający monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. System ma charakter kompleksowy i uwzględnia podstawowe czynniki kształtujące jakość kształcenia. Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej oceny programów kształcenia, której wyniki są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia.

- Monitorowanie stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia jest zorganizowane poprawnie. Wyniki podejmowanych w tym zakresie działań są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia.

- Monitorowanie systemu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia jest skuteczne. Od roku akademickiego 2015/2016 wszystkie pisemne prace dyplomowe podlegają poprawnie zorganizowanej procedurze dotyczącej weryfikacji programem antyplagiatowym.

- Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów zostały opracowane i zatwierdzone przez Senat, jednak ze względu na brak wniosków dotyczących tego problemu trudno określić stopień ich realizacji.

- W Systemie wykorzystuje się monitorowanie losów zawodowych absolwentów do oceny rynkowej przydatności efektów kształcenia i ich doskonalenia.

- Prowadzona jest racjonalna polityka kadrowa, która wykorzystuje systemy ocen nauczycieli akademickich.

- Wykorzystanie studenckich ocen nauczycieli akademickich jest zorganizowane poprawnie.

- System w odpowiednim zakresie uwzględnia gromadzenie i analizowanie informacji dotyczących jakości kształcenia

- Jednostka skutecznie udostępnia informacje o programie i procesie kształcenia.

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi zdefiniowała w swojej Strategii Rozwoju cele odnoszące się do doskonalenia jakości kształcenia, a także wdrożyła na Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

Wydział prowadzący oceniany kierunek studiów systematycznie monitoruje i doskonali realizację procesu kształcenia.

Prowadzony jest proces weryfikacji i analizy osiągnięcia przez studentów założonych efektów kształcenia.

Jednostka monitoruje również stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na kierunku „instrumentalistyka”.

Uczelnia stosuje także mechanizmy oceny kadry naukowo – dydaktycznej, uwzględniający opinie studentów.

Z realizacji wspomnianych procedur formułowane są udokumentowane wnioski, które przekładają się na poprawę jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

4. Zalecenia

BRAK

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

W oparciu o przedstawioną dokumentację, jak i hospitacje zajęć można stwierdzić, że analiza SWOT zaproponowana przez Uczelnię jest w pełni zgodna z wynikami oceny przeprowadzonej przez ZO. ZO PKA potwierdza samoocenę w odniesieniu do poziomu merytorycznego, naukowego i artystycznego kadry, koncertującej na estradach w kraju i zagranicą, posiadającej również bogate doświadczenie naukowo-pedagogiczne; dobrze opracowane metody weryfikacji kształcenia obejmujące nie tylko tradycyjną formę oceny, ale również oparte na publicznych występach, czy wreszcie dobre metody rekrutacji zapewniające przyjęcia najzdolniejszej młodzieży. Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo dobra i szeroka współpraca z Uczelniami i ośrodkami zagranicznymi; liczne kontakty z interesariuszami zewnętrznymi w postaci polskich orkiestr symfonicznych, instytucji kultury czy szkolnictwa muzycznego niższego stopnia. Efektem są nagrody studentów zdobyte na konkursach krajowych i zagranicznych.

Wychodząc naprzeciw nowym potrzebom środowiska, Jednostka dąży do powołania nowych, atrakcyjnych kierunków. W tych działaniach Wydział upatruje dalszego rozwoju, i podniesienia atrakcyjności studiów. Na szczególne podkreślenie zasługuje bogata działalność wydawnicza Wydziału która obejmuje zarówno nagrania płyt CD jak i wydania książkowe ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień z obszaru tzw muzyki dawnej oraz instrumentarium.

Dobre praktyki

Do dobrych praktyk stosowanych na Wydziale Fortepianu, Organów, Klawesynu i Instrumentów Dawnych należy zaliczyć:

- prowadzenie studiów doktoranckich umożliwiających uzyskanie stopnia doktora, a tym samym wzmocnienie kadry naukowo-dydaktycznej o własnych absolwentów;

- poszerzanie zakresu kształcenia o nowe specjalności oraz studia prowadzone w języku angielskim;
- prowadzenie intensywnej promocji Wydziału poprzez działania artystyczne i naukowe pracowników naukowo-dydaktycznych jak również studentów;
- stały rozwój działalności naukowo artystycznej poprzez organizację i udział w seminariach, sesjach i konferencjach. Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo prężna działalność wydawnicza Wydziału.

Za Zespół Oceniający

prof. dr. hab. Joachim Pichura